

Wah, biz eşekler... / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 26 января, 2025

Wah, biz eşekler... / satiriki hekaýa WAH, BIZ EŞEKLER...

Eşek milletiniň ir döwürler adam milleti ýaly geplän, häzirki ýaly aňnyrmaýan, özbaşyna eşek diliniň bolan, bu diliň «öli dile» öwrülip «aňnyrylmaga» başlanmazdan öñki döwrünüň kyssasy Wah, biz eşekler... Wah, biz eşekler... Biz eşek milleti-de siz adam milleti ýaly gepleýän ekenig-ä. Nädip beýle baý eşek dilimiz ölüpdır, nädip öli dile öwrülipdir, soň biz eşekler

aňnyrmaga başlapdyrys. Muny... bilesiňiz gelse gürrüň bereýin. Bir gün ýaşuly eşekleriň biri gök otluk meýdanda ýeke özi otlap ýören eken... Hem otlapdyr, hem eşek dilinde aýdyma hiňlenipdir. Birdenem burnuna ys gelipdir. Ýone gelýän ysam gowy ys däl, möjegiň sysy eken.

Ýaşuly eşek tumşugyny ýokary dikip, uludan sysyrganypdyr. Hawa, gelýän ylaýyk möjegiň sysy eken-dä.

– Aý ýok-la, möjek däldir – diýip, özüne göwünlik berip otlamagyny dowam etdiripdir.

Möjegiň sysy barha güýjeýärmiş. Diýmek, möjek golaýlaşyp gelýän bolmaly. Möjegiň golaýlaşyp gelýänligi ölümىň gelýänligini aňladýar...

Ýaşuly eşek:

– Möjek däldir, möjek bolmaga haky ýok – diýip hüñürdüäpdır. – Bilýän-ä, bu gelýän möjek däl...

Ol kellesini öwrüp seretse, möjek ýalaw ýaly dişlerini gyjyrdadyp, agzynyň hyllygyny akdyryp yz tarapdan okdurylyp gelýärmiş. Ýaşuly eşek ýalbarmaga durupdyr:

– Eý Beýik Taňrym, bu gelýän möjegem bolsa, möjek bolmasyn-da! Möjek däl-le, beh, menem biderek gorkup otyryn. – Ol: – Wah, meniňem samsykdygymy – diýýärmiş. – Ýabany pişige möjekdir öydüp gaçýan-a. Ýok, möjek däl...

Bar güýji bilen gaçýan eşek bir ýandanam şeýle diýýärmiş:

– Möjegem bolsa, möjek däldir. Enşalla, däldir. Ýok-la, garagöz, nämüçin möjek bolsun...

Kellesini öwrüp yzyna seretse, möjegiň gözüniň uçganaklap durandygyny görüpdir. Eşek ýazzyny beripdir, hemem:

– Walla kessin, möjek däl. Alla haklaşdyrsyn, möjek däl – diýip hüñürdeýärmiş.

Aç möjek aýpalta ýaly dişleri bilen eşegiň sagrysyndan dişläp, budundan lomaýja bölek goparyp alypdyr. Jan awusyna ýere ýykylan eşegiň birdenem dili tutulypdyr. Bilip duran eşek dilini gorkusyna ýatdan çykarypdyr. Möjek onuň boýnuna, gerdenine agyz urupdyr. Eşegiň hemme ýerinden gan pürkülip akypdyr. Ine, şondan soň eşek:

– Ah-waheý, möjek eken-ä! Waý, şol eken-ä! Özi eken-ä soň! – diýip gygyrmaga başlapdyr. Möjek ony böleklemäge durupdyr.

Eşegem dili tutulandygy üçin diňe:

– Aýý, şol eken. Aaa, oo-ii, Aaa-iii. Aaa-i-iii! – diýip iňläpdir.

Ine, şol günden soňam biz eşek milleti geplemegi, gürlemegi ýatdan çykarypdyrys. Duýgylarymyzy, pikirlerimizi aňnyrmak arkaly düşündirmäge başlapdyrys. Şol ýaşuly eşek howp guýrugynyň astyna gelip direýänçä öz-özünü aldamadyk bolanlygynda bizem gepläp bilerdik.

Wah, biz eşekler, wah, biz eşek milleti:

– Aaaa-i, aaa-iiii...

Eziz NESIN.

1958 ý.

Terjime eden: Has TÜRKMEN. Satiriki hekaýalar